

Ds 2018:12, Anpassning av lagen om passagerarregister till EU:s dataskyddsreform (Ju2018/02809/L7)

Sammanfattning

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i Ds 2018:12, Anpassning av lagen om passagerarregister till EU:s dataskyddsreform. Journalistförbundets svar koncentreras till de delar av förslaget som rör möjligheten att ta del av uppgifter ur passagerarregister elektroniskt.

Journalistförbundet välkomnar utredningens förslag om att öppna upp för att uppgifter ur passagerarregistren ska kunna lämnas ut elektroniskt. Journalistförbundet anser dock i första hand att 7 § i lagen om passagerarregister bör tas bort helt. I andra hand tillstyrker Journalistförbundet utredningens förslag om ändring av 7 § i lagen om passagerarregister.

Elektriskt utlämnande på annat sätt än genom direktåtkomst

Lagen om passagerarregister innehåller i dagsläget en uttrycklig bestämmelse om att personuppgifter ur passagerarregister inte får lämnas ut på medium för automatiserad behandling. Utredningen föreslår att detta bör ändras och att det bör införas en möjlighet att lämna ut personuppgifter elektronisk vilket Journalistförbundet välkomnar. Enligt förslaget ska uppgifter ur passagerarregister kunna lämnas ut elektroniskt om det inte är "olämpligt". Det är dock oklart vad som avses med "olämpligt". Detta lämnar enligt Journalistförbundet möjligheter till godtyckliga bedömningar om när en handling ska lämnas ut elektroniskt, vilket är olyckligt.

Det finns redan en möjlighet för myndigheter att vägra lämna ut personuppgifter om det kan antas att uppgiften efter ett utlämnande kommer att behandlas i strid med dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen (21 kapitlet 7 § OSL).

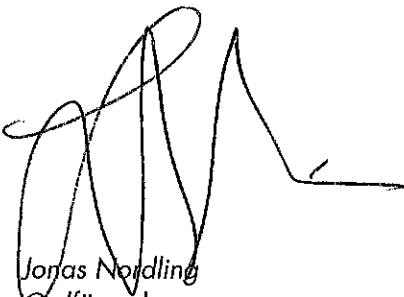
Mot bakgrund av det som framförts ovan anser Journalistförbundet att 7 § i lagen om passagerarregister i första hand bör tas bort helt.

I andra hand tillstyrker Journalistförbundet ändringen av 7 § i lagen om passageraruppgifter. För det fall regeringen vill gå vidare med den föreslagna bestämmelse måste regeringen dock enligt Journalistförbundet klargöra vad som avses med "olämpligt" för att inte bestämmelsen ska leda till godtyckliga bedömningar.

Möjligheten att ta del av allmänna handlingar digitalt

Journalistförbundet välkomnar som framgår av ovan utredningens förslag om att öppna upp möjligheten att ta del av uppgifter ur passagerarregister digitalt. Enligt Journalistförbundet visar dock förslaget på det skriande behovet av att digitalisera offentlighetsprincipen. Journalistförbundet har länge efterfrågat en generell rätt att ta del av allmänna handlingar digitalt. En ordning där handlingar enbart lämnas ut i pappersform framstår, som utredningen mycket riktigt påpekar, som "otidsenlig och ineffektiv".¹ Trots det och trots att vi i Sverige är stolta över vår offentlighetsprincip finns det ingen rättighet som garanterar medborgarna att ta del av handlingar på det snabbaste och smidigaste sättet.

Journalistförbundet vill understryka vikten av att regeringen tar ett helhetsgrepp kring frågan om elektroniskt utlämnande av allmänna handlingar och tillsätter en utredning i syfte att säkerställa en generell rätt att ta del av allmänna handlingar i elektronisk form.

Jonas Nordling
Ordförande
Journalistförbundet

¹ Se Ds 2018:12, Anpassning av lagen om passagerarregister till EU:s dataskyddsreform, sid 42.